

956

מטות מסעי

כניסת השבת: 19:23

יציאת השבת: 20:14

רבנו תם: 21:07

ע"פ אופק ת"א

א' באב התשפ"ה

טוב העלון השבועי להסות בה'

חודש שכולו "אב"

הגויים על השולחן בשר וחלב שהוזמן בנפרד מכל מטבח, ובחדר השני אכלו יהודים ע"פ כל כללי הכשרות: בשרי או חלבי בנפרד.

בכדי שחלילה לא יכשלו יהודים באכילת בשר וחלב, התקין ר' שמואל פריד תקנה גדולה: 'כל מאכל שיצא מהמטבח לא חוזר פנימה - יהיה אשר יהיה'. גם אם הוציאו בבוקר כמות גדולה של לחם, ונשאר הרבה, לא מחזירים דבר, למרות ההפסד שבדבר. כל זאת על מנת

שלא יבלבלו בין מאכל חלבי לבשרי ולא יכשילו אף יהודי באכילה שאיננה ע"פ ההלכה. כך נהג במשך זמן רב כשהוא מצליח מאוד בעסקיו.

והנה, ערב שבת אחד, נכנסה אשתו למטבח לבשל מאכל בשרי ולתדהמתה היא ראתה שם לחם מרוח בחמאה. היא התחילה לחשוש שמא התערבב במטבח הבשרי, מאכל חלבי. היא רצה לספר זאת לבעלה ואמרה לו בתוכחה: "בוא וראה מה קרה..."

- המשך המרתק בעמוד 3 -

"משנכנס אב ממעטין בשמחה" - חודש אב הוא חודש בו אירעו צרות רבות לישראל. לכן, כתבו הפוסקים כי עדיף לדחות משפט שיש ליהודי עם הגוי, מפני שמזלם של ישראל ירוד בחודש הזה ואין ידם על העליונה. **אם כן, מדוע נקרא חודש זה בשם 'חודש אב' ולא בשם אחר כמו 'חודש צער'... 'חודש שפל'?**

אומר ה'בן איש חי' דבר מרגש ומדהים: קבע ה' יתברך שיקראו לחודש זה בשם 'אב', לומר להם לישראל: "דעו לכם, כי כל הצרות, הקשיים, הבעיות והאסונות בחייכם - הכל זה מה'אב', הכל זה ממני - אבא שלכם. שלא תתלו זאת באף מחלה, ובאף אדם שפגע בכם. הכל אני עשיתי לבדי כאב רחמן ואוהב, שנאמר: "כרחם אב על בנים רחם עלינו". גם הקושי והבעיה, גם הניסיון הקשה עם הילד, המצב הלא נגמר עם הפרנסה, החתונה שהתבטלה ברגע האחרון - הביטו למעלה ותבינו שזה רק אני, אבא שלכם, לטובתכם!. תפנו אליי, לאבא שלכם ואני אעזור לכם ואושיע אתכם!. כי אתם - עם ישראל מעל המזל, אתם הבנים שלי ואתם רק בידיים שלי!.

אני יכול לסדר לכם את כל הבעיות ברגע אחד: חתונות בן רגע, רפואה תוך לילה וללא טיפולים, ילדים בריאים וטובים ללא שום התערבות זרה!. רק תאמינו בי שהכל זה אני ברחמים, ותפנו אליי. אל תכעסו על השני ואל תתלו זאת בסיבות גשמיות.

היה זה לפני כ-100 שנה. יהודי ירא שמיים וצדיק, ר' שמואל דוד פריד ז"ל, עבד לפרנסתו במסעדה. עם הזמן הוא קנה את המסעדה בעצמו, הגדיל אותה והכפיל את הכנסותיה. יהודים וגויים היו באים לאכול שם. במסעדה היו לו שני מטבחים כשרים: אחד בשרי ואחד חלבי. אלא, שחדר האוכל חולק לשניים: חדר גדול עם שולחנות לציבור הנוכרים, אשר שם אכלו

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. דניאל בן ציפורה. אורטל תנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה מרים בת דינה וחיים. רות בת מרים הי"ו. ינון בת רחל.

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מול. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. זיווג הגון: אודליה וניר בני ציפורה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי, גבריאל בן סמינה. יוסף בן ג'יה. פרחיה בת טובה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. אסתר בת מול. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. אבלין עדינה בת פרחיה. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרן אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נוהת ויוסף. יעקב בן שמחה.

1) כותב הזוהר הקדוש: "ואפילו שמיים וארץ כולם נתאבלו, וגם מלאכי מעלה כולם נתאבלו על חורבן בית המקדש, וגם שמש וירח נתאבלו וחשך אורם וכל העליונים והתחתונים נתאבלו על החורבן. מה טעם הדבר? לפי שהסט"א (הטומאה) שלטה על ארץ ישראל הקדושה וזה גרם שליטה כביכול על השכינה... ולפי שמלכות שמיים נכנעה והושפלה ומלכות הרשעה התגברה, **לכן יש לכל אדם להתאבל עימה ולהיות בשיפלות עימה, כדי שכאשר השכינה תזדקף ותתעלה שאז העולם יהיה שמח- ישמח גם הוא עימה.**"

2) כתב בספר הקדוש 'תולדות אדם' (פ' מטות): "21 ימים של בין המיצרים מכוונים כנגד 21 ימים מראש השנה ועד יום שמיני עצרת, והמתקן נפשו ב-21 יום אלו של בין המיצרים - **יצא לזכות בימי הדין שמראש השנה, שכבר תיקן הכל, ואין לו יותר לירא מיום הדין, כי הימים נהפכו לרצון ולרחמים. וביותר יכול התיקון להיות בשבתות של בין המיצרים, כי הם גדולים יותר מכל שבתות השנה.**" הבטחה גדולה ונדירה שכותב הצדיק על ימים אלו של בין המיצרים!

אנשים מסוג זה אינם נפתחים לסביבה ולשתף עקב החשש שמא אנשים יזלזלו בדברים שלהם, או שמא הדברים שלהם לא יעניינו אף אחד. הם אינם רוצים לחוש בושה או אכזבה והדבר גורם להם לפחד מלהתבטא, ולכן הם מעדיפים לשתוק.

מצד שני, הם מבינים כי ישנו סיכוי שאם יפתחו וידברו, אנשים יוכלו להתחבר אליהם ובכך יוכלו לחיות חיי חברה שמחים ומאושרים, עליהם הם חולמים, אך הסיכון של החשש ממה יגיבו או יזלזלו הסובבים - גובר עליהם.

לאדם יש צורך בחברה, והוא מושפע מחברה. לכן צריך האדם לבחור לעצמו חברה טובה. זה חשוב מאד. אלא, שלשם כך, צריך לשלם את מחיר הסיכון שאולי יידחו אותו, אך להרוויח את התגמול של מי שירצה קשר איתו. לאדם יש מחשבות ותחושות שהוא חי איתם לבד. כאשר הוא משתף אחרים במחשבות, הם עוזרים לו ליישר אותן, ליישר את הגישה ולשפר את איכות החיים.

מסקנה - הסיכוי של הריווח גדול על הסיכון, ועל האדם לקפוץ למים, ולבטא את עצמו בתחושה פנימית שהוא יהיה אהוב ומוצלח, וכך ה' יעזור לו!.

(הרב ד"ר אייל אונגר)

שאלה: אני מתארחת בבית מלון השבת ורציתי לדעת האם אני מברכת על הדלקת נרות בחדר האוכל? והאם מותר להשתמש במים החמים שבברז המתחממים במלון ע"י גז?

תשובה: השכרת חדר בבית המלון נחשב לחדרו של האדם, ולכן ע"פ דין, לכאורה, היתה צריכה האשה להדליק נרות בחדרה, אלא שכיוון שבית המלון אוסר זאת מפני סכנה, ומתיר להדליק רק בכניסת חדר האוכל, לדעת מרן השו"ע - **רק הראשונה שמדליקה תברך על הנרות, והשאר ידליקו בלא ברכה. וכך נוהגות הספרדיות.** ולדעת הרמ"א (אשכנזים) מותר לברך על תוספת אורה, לכן כל אחת מברכת על הנרות שלה בחדר האוכל. **וכן נהגו האשכנזיות.**

אלא, שכתב מרן הרב עובדיה זצ"ל ("יחווה דעת") עצה ופתרון שעל ידו גם אשה ספרדיה המתארחת בבית מלון או בכל מקום אחר, תוכל להדליק בברכה, **והוא על ידי שתדליק תאורה אחת מתאורת החדר שתישאר דלוקה כל השבת, כגון שתכין מנורת לילה או שתדליק מנורה במקום צדדי בחדר ותברך בשם ומלכות:** "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של שבת". (חוץ מהדלקת אור בשירותים, שאין מברכת עליו) (ילקו"י שבת כרך א' ח"ב (מהדורת תשע"א עמ' תשכ"ד, ועדיף לא ב'לד'))

על כל מתארח לבדוק בבית מלון את אופן חימום המים בברזים: ברוב בתי המלון חימום המים נעשה ע"י גז וכדו', וברוב המקרים הדבר כרוך באיסורי שבת ואין להשתמש כלל במים החמים שבברזים, שאינו דומה השימוש לברזים בבתיים המתחממים על ידי דוד שמש, על כן יש לשאול רב מה לעשות.

מנותקי החברה

למה אני מרגיש בודד? אני נמצא הרבה בחברת אנשים, אבל בכל אופן מרגיש בודד, בלי חברים. מה הסיבה?

אדם מתחבר לאנשים בסביבתו ע"י הרצונות והדברים המשותפים ביניהם. הוא מספר על הרצונות והמחשבות שלו, והם משיבים ומשתפים את דעתם ורגשותיהם בעניין, וכך נוצרים חיבורים וגשרים המהווים ומייצרים חברה בין אנשים. ישנם חברים האוהבים להתאסף יחדיו ולדבר דברי תורה, חדשות, ספורט ועוד.

האדם הבודד הוא אדם שיש לו עולם פנימי של מחשבות ותחושות, אך הוא אינו משתף ולא מדבר עליהם. הוא לא מספר ומדבר על הרצונות, הוא מציג רק את הממד השטחי - נתונים ועובדות, ללא פרשנות אישית שלו. הוא לא מדבר על העולם הפנימי של השאיפות והמטרות שלו, אלא רק מה שלומו, מה חדש בעולם וכו', וזהו. אבל הדעה שלו, הפרשנות שלו - את זה הוא לא מביע, על זה הוא לא מדבר. הוא יכול להיות באירוע משפחתי שבו אנשים מדברים על המחשבות והפרשנויות שלהם על המציאות, והוא לא מדבר, הוא רק מקשיב. הוא לא משתף בעולמו הפנימי, ולכן הוא בודד. **מה הסיבה לכך ומה ניתן לעשות בעניין?**

חודש שכולו "אב"

כשירד הנוכל מהספינה, ר' שמואל דוד קיבל אותו בשמחה ובברכת 'ברוך הבא' לביתו. הוא לקח אותו לביתו, האכילו והשקהו, דאג שתהיה לו עבודה להתפרנס. דאג לו לדירה. הלווה לו כסף והעמידו על רגליו.

הנוכל היה המום ושאל אותו בתמיהה: "אינני מבין מה קורה פה? אני רוששתי אותך בנוכלות ואתה דואג לי ועוזר לי להשתקם בחיים?". או אז ענה לו ר' שמואל דוד בהתרגשות: "דע לך, אח יקר, כי אילולי מה שעשית לי, לא הייתי היום בין החיים!".

אני חייב לך הכרת הטוב על כך שגנבת לי את כל הכסף! אילו לא הונת אותי, והיית נותן לי יהלומים אמיתיים, הייתי סוחר גדול באנטוורפן ולא זו משם! כל חיי היו שם: משפחה, חברים, עסקים, ולא הייתי חושב לזוז משם. רק המעשה שלך גרם לי לעקור את מגורי לארה"ב ובכך ניצלו חיי וחיי בני משפחתי!".

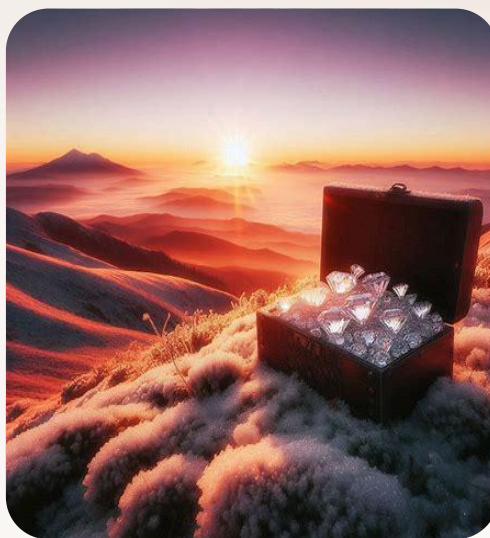
אומר שלמה המלך ב'משלי' (יט כא): 'רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום', מסביר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: 'בפסוק זה יש בו מרגוע ובשורה לבני העולם, כי אם יבינו שרק אבינו, רועינו הוא הקב"ה המחליט ועושה הכל לבדו: הוא הנותן והלוקח, הוא המאיר והמחשיך, הוא המאריך והמקצר, כל הנעשה בעולם בעליונים ובתחתונים הכל מידו, ורק מה שיעלה ברצונו, הוא אשר יארע לכל אדם!.

ואף כי פעמים נראה שהשני חורש עליך מחשבות רעות ואף חותר ומתייגע כדי להרע לך. אל תבהל, מפני ש'המחשבות הרבות אשר בלב אותו האיש', הן אלו שיגרמו לך ש'עצת ה' היא תקום', שרצון ה' להיטיב לך יסתובב דרך אותו "שונא", ועליך העבודה להבין שזה רק מאב הרחמים לבדו וב"ה לזכות לראות בישועה שתצא מכך!.

(פניני עין חמד)

ומשם שלח את הכסף למשפחתו. לא היה לו כסף אפילו כדי לקנות כרטיס נסיעה. הוא לווה כסף, קנה כרטיס הפלגה ונסע לאמריקה. באמריקה הוא עבד קשה מאד. הוא היה שוחט בהמות החל מהשעה ארבע לפנות בוקר עד עשר בלילה! מפני שזו היתה העבודה היחידה שלא עבדו בה בשבת. הכל לכבוד בורא עולם!.

כך עבד זמן רב עד שהצליח לצבור סכום כסף נכבד. הוא פרע את החוב שלוה עבור הנסיעה.

ואת הכסף שנשאר לו, הוא שלח למשפחתו שיקנו כרטיס נסיעה ויבואו לאמריקה. כל משפחתו היגרה לאמריקה וכך הם שבו אחר שנים רבות לחיות בכבוד.

שנה לאחר מכן... פרצה מלחמת העולם השנייה. הנאצים הארורים נכנסו לעיר מולדתו של ר' שמואל, שם הם הרגו את כולם - גם את היהודי שקנה ממנו את המסעדה באנטוורפן. את הנוכל שהונה אותו במכירת היהלומים הם העבידו באושוויץ, ולאחר חמש שנים הוא שרד את השואה ועלה לאמריקה. כל אותם שנים היו ר' שמואל ומשפחתו שלווים ורגועים באמריקה.

כשנודע לר' שמואל דוד שאותו יהודי שהונה אותו מגיע לאיזור בו הוא מתגורר בארה"ב, הוא מיהר לנסוע לנמל בכדי להמתין לו.

"ראה, כמה יהודים סומכים עליך והנה מתברר שאתה מאכיל אותם טריפות". ר' שמואל התעצב מאד לשמוע על כך והחליט מתוך חרטה עמוקה על המקרה - כי הוא מוכר את המסעדה באופן מיידי!.

הוא מכר את המסעדה המצליחה בהון רב, והחזיק בסכום גדול מאד. אחד מאנשי העסקים בעיר אשר עסק בסחר ביהלומים ושמע על כך שהוא מחזיק באמתחתו סכום גדול, פנה אליו בהצעה מפתה: "בוא ותשקיע את הכסף הרב שבאמתחתך ביהלומים". הוא הציע לו יהלומים טובים ויקרים אשר ערכם עולה מדי חודש ובכך הונו יגדל ויתפרנס בכבוד כל חייו, ללא כל מאמץ.

ר' שמואל דוד בדק את הדבר והסכים. הוא קנה את כל היהלומים בכל הכסף שהיה בידו, אלא שהוא לא ידע שמוכר היהלומים הינו נוכל ערמומי אשר טמן לו מלכודת. כל היהלומים היו מזוייפים, ובכך לקח הנוכל את ההון הגדול, והותיר את ר' שמואל עם זכוכיות מזויפות.

שבועיים לאחר מכן, כשהראה ר' שמואל דוד לסוחר גדול של יהלומים את הסחורה שבידו, הזדעזע הסוחר ואמר לו כי הכל מזויף וכי הוא נפל בפח. ר' שמואל דוד עמד המום ולא ידע את נפשו. ברגע אחד הוא איבד את כל רכושו שעבד עליו כל החיים בעשר אצבעותיו. שנים רבות עבד במסעדה, צבר הרבה מאוד כסף. ממכירת המסעדה היה לו הון רב. את כל הכסף הוא השקיע ביהלומים, וכעת הוא איבד את הכל. ברגע אחד הפך להיות מיהודי נכבד ועשיר לעני ואביון גדול. הוא ניסה להתחזק באמונה ולא להישבר, והחליט לקום ולנסות להחיות אותו ואת בני משפחתו.

הוא נהג כמו אנשים רבים - ארז את מטלטליו ונסע לאמריקה לעבוד

אני מפסיק לחשוב על הרצונות האישיים שלי, ואם זה העיכוב שמתרחש איתי, אני מקבל זאת מאת ה' באהבה.

לא הספקתי לחשוב על כך הרבה, ומיד מצאתי את הנעלים. שמחתי מאד ודמיינתי כיצד חוזרת 'בת קול' בשמיים ואומרת: **"נחום היקר, מילאת את התפקיד שהוטל עליך משמיים כעת בשלמות, ומוזמן אתה להמשיך בעיסוקיך!"**

אמר הרב בירדמן: "תארו לעצמכם יהודי המסתובב ביום שישי שעות רבות בשמש הקופחת על מנת לקנות דגים לכבוד שבת. הוא עובר מחנות לחנות, אך בכל מקום שמגיע, הדגים שרוצה אזלו מהמדפים. לאחר עמל ויגיעה רבה, הוא מצא בקצה העיר את הדגים שרצה קנה כמות יפה ועשה את דרכו לביתו.

והנה, כשהגיע לביתו, פתח וגילה כי הוא לקח בטעות שקית עם דגים של מישוה אחר, לא כמו הדגים שאוהב, והרי שכעת הוא צריך לשוב לחנות ולהחליף את החבילה. כמה מרמור וכמה צער וזעם תוקף אותו על גורלו. אך תארו לעצמכם אם היה נגלה אליו אליהו הנביא בתחילת היום ואומר לו: "יהודי יקר, דע לך כי שלחו אותי מהשמיים לומר לך שתצטרך כעת לעבור מחנות לחנות, ועד שתמצא סוף סוף את הדגים תגיע לביתך ותצטרך לשוב לחנות. ואם תעשה כך - שכרך יהיה גדול!". וכי יעלה על הדעת שהוא לא יעשה זאת בשמחה?

אם כן, דעו, כי כל דבר שקורה איתנו, מוכרז משמיים כרצון ה' ובודקים את האדם אם יקבל שזה רצון ה' באהבה!

מספרים כי פעם אמר הגאון הצדיק רבי נחום יאס זצ"ל בבית המדרש: "היום בבוקר שמעתי 'בת קול' מן השמים". הכל הביטו ברב, האם אירע לו משהו או שמא זכה לגילוי רוח הקודש. אלא שר' נחום הסביר מיד את כוונתו ואמר: "קמתי בבוקר ולא מצאתי את נעליי. מיהרתי מאד והחלתי בחיפוש אחריהן. יצר הרע ניסה להיכנס לליבי על מנת שאכעס וארטן על מצבי, ואתחרט על גורלי: מדוע קורה לי הדבר הזה".

אלא שאז עצרתי ואמרתי לעצמי: "כל זה נשלח לי משמיים, כך רוצה הקב"ה. אם כן, הרי שאני מרגיש כי 'בת - קול' משמיים מודיעה לי את הדברים הבאים: **"נחום היקר, מהשמיים שלחו לך כעת, בשעת בוקר בה אתה ממחר לעיסוקיך את המשימה והשלחיות הבאה - עליך לחפש את הנעליים שלך, ודוקא דבר זה בשעה כה לחוצה, אשר הינך ממחר - יבחן את נאמנותך וסבלנותך לרצון ה'!"** חשבתי על כך, וכל הסתכלותי השתנה. לפתע, הרגשתי רוגע - כך ה' רוצה ממני וזהו.

"רשעים כל ימיהם מלאים חרטה" (שבת מוסר פ' כה). שואל הבעל שם טוב הקדוש: אם הרשע הגדוש ומלא בעבירות, מתחרט על מעשיו, מדוע נקרא הוא רשע? והרי הרהור תשובה משנה את כל מצבו בשמיים והופכו לצדיק. אם כן, מדוע נקרא הוא עדיין רשע?

עונה הצדיק בדבר מדהים ואומר: **"בכל מה שעובר על האדם, עליו להתחזק ולהאמין כי הכל בהשגחה פרטית, שה' הביא לו את העצה לעשות את הפעולה הזו. שמאת ה' היתה שיתחיל בעסק הזה, הגם שנכשל והפסיד. עליו להאמין שמאת ה' היתה לבנות בית זה, למרות שכעת הוא התפרק. בורא עולם הכניס להם לראש ללכת למקום בו השתנו חייהם.**

אלא, שהרשעים לא מוכנים לקבל שמאת ה' היתה זאת, שהקב"ה הביא את האדם למקום בו אירע לו אותו נזק או צער. ולכן, הם מלאים בחרטות: "אם לא הייתי נוסע למקום הזה - לא היה נזק לרכב. אם לא הייתי אומרת את המילה הזו בעבודה - הייתי מקבלת קידום. אם רק הייתי משקיע את הכסף במקום ההוא - הייתי היום עשיר!". **חרטות של כפירה בהשגחה שהכל משמיים.**

כל אדם שנופל ונכשל בעבירות עקב היצר הרע הקשה שלו, אם רק מהרהר בתשובה - הרי הוא יקר וחשוב בשמיים ונעשה כאדם אחר. אך אדם המתנהג כיהודי המקיים תורה ומצוות, אך בתוך ליבו הוא אינו מאמין שהכל בהשגחה וכי כך גילגל ה' משמיים - הרי הוא מוגדר בבחינת הרשע המלא בחרטות, שבגלל חוסר האמונה הינו מוגדר בהגדרה זו.

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: ע.ב.מ., שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. יעקב בן עדיזה, **מרדכי בן ציניה**. **לעילוי נשמת:** יעקב בן לבנה, רחל גילה בת נח, משה בן טוני פורטונה, האשה הכשרה חוה בת אשרת ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש להצלחת החפץ בעילום שם

תורמים יקרים - שימו לב!

נפתח חשבון חדש לעלון ע"י עמותת: **בנק פאני (52) סניף 188. חשבון 58-58-74** לכתוב בהערות: עבור עלון טוב לחסות בה" ניתן לקבל החזר מס על כל תרומה ע"פ סעיף 46

העלון מוקדש לעילוי נשמת האיש היקר משה בן חסן אחוואל רוח השם תניחנו בגן עדן!

החידה ?! מהם שלושת הדברים ששאסור להריח אותם ומדוע?

(א - א, סגא וט) אגל דלח טואס דח זולטא י" (אגטט טטא טואס) טטטט טט טטט טטטטט א" (אולד, אטטט טטטטטט טטטטטט, וואל, וטט טטטטט טטטטטט א"א